جاڭا ٴداۋىردىڭ داڭعىل جولىندا ارشىندى قادام باسۋدا

(باسى 1 - بەتتە)

ەلىمىزدىڭ ماڭىزدى شەكارالىق ۇلتتىق ٴوڭىرى رەتىندە، ٴۇستىرتتى، ايازدى، وتتەگى جەتىسپەيتىن، شەكاراعا ورنالاسقان شيزاڭنىڭ بولشەكتەنۋشىلىككە قارسى كۇرەس مىندەتى اسا ماشاقاتتى.

ەرەكشە جاراتىلىستىق جاعراپياسى، تاريحي فاكتورى شيزاڭنىڭ مەملەكەتتى جوڭگە سالۋدى كەمەلدەندىرۋدەگى، جاپپاي دوڭگەلەك داۋلەتتىلىكتى جۇزەگە اسىرۋداعى، وسىزامانداندىرۋ قۇرىلىسىن ىلگەرىلەتۋدەگى ماڭىزدى ٴتۇيىن، قيىن ٴتۇيىن بولۋىن بەلگىلەگەن.

پارتيانىڭ 18 - قۇرىلتايىنان بەرى، شيزاڭ جاپپاي دوڭگەلەك داۋلەتتى قوعام ورناتۋ مەن بايانىدى تىنىشتىقتى بار كۇشپەن ىلگەرىلەتۋدىڭ شەشۋشى كەزەڭىنە ٴوتتى. شيزاڭنىڭ جاراسىمدىلىعىن، ورنىقتىلىعىن قورعاۋ، شيزاڭنىڭ گۇلدەنۋىن، العا باسۋىن جۇزەگە اسىرۋ — شيزاڭداعى ٴار ۇلت كادر - جۇرتشىلىعىنىڭ ىستىق ىقىلاستى ٴۇمىتى ٴارى بۇكىل پارتيانىڭ، بۇكىل ەلدەگى ٴار ۇلت حالقىنىڭ ورتاق تىلەگى.

باس شۋجي شي جينپيڭ جاڭا داۋىردە شيزاڭدى قالاي جوڭگە سالۋ، شيزاڭنىڭ ارىندى دامۋى مەن بايانىدى تىنىشتىعىن ونان ارى ىلگەرىلەتۋ، شيزاڭداعى ٴار ۇلت حالقىنىڭ تاماشا تۇرمىسقا دەگەن تالپىنىسىن جۇزەگە اسىرۋ جونىندە تەرەڭ تولعاندى.

"مەملەكەتتى جوڭگە سالۋدا، ٴسوز جوق، شەكارا ٴوڭىردى جوڭگە سالۋ، شەكارا ٴوڭىردى جوڭگە سالۋدا الدىمەن شيزاڭدى ورنىقتىرۋ كەرەك".

2013 - جىلى 3 - ايدا 12 - كەزەكتى مەملەكەتتىك حالىق قۇرىلتايىنىڭ 1 - ماجىلىسىندە شيزاڭ ۋاكىلدەر ۇيىرمەسىنىڭ تالقىسىنا قاتىناسقاندا، باس شۋجي شي جينپيڭ شەكارا ٴوڭىردى جوڭگە سالۋ، شيزاڭدى ورنىقتىرۋ تۋرالى ماڭىزدى بايىمداۋىن ايقىن ورتاعا قويىپ، شيزاڭ قىزمەتىنىڭ شەكارا ٴوڭىردى جوڭگە سالۋداعى، مەملەكەتتى جوڭگە سالۋداعى ەرەكشە ورنىن باسا دارىپتەدى.

2015 - جىلى 8 - اي، بەيجيڭ.

پارتيانىڭ شيزاڭ قىزمەتى تاريحىنداعى ٴبىر ماڭىزدى بەلەس — ورتالىقتىڭ شيزاڭ قىزمەتى جونىندەگى 6 - رەتكى اڭگىمە ٴماجىلىسى اشىلدى. بۇل رەتكى ماڭىزدى ماجىلىستە باس شۋجي شي جينپيڭ پارتيانىڭ شيزاڭدى جوڭگە سالۋ جالپى جوباسىن جۇيەلى بايىمدادى:

ٴسوز جوق، جۇڭگو كوممۋنيستىك پارتياسىنىڭ باسشىلىعىنا تاباندى بولۋ، سوتسياليزم تۇزىمىنە تاباندى بولۋ، ۇلتتىق وڭىرلىك اۆتونوميا تۇزىمىنە تاباندى بولۋ؛

مەملەكەتتى جوڭگە سالۋدا، ٴسوز جوق، شەكارا ٴوڭىردى جوڭگە سالۋ، شەكارا ٴوڭىردى جوڭگە سالۋدا الدىمەن شيزاڭدى ورنىقتىرۋ ستراتەگيالىق يدەياسىنا تاباندى بولۋ، شيزاڭدى زاڭمەن جوڭگە سالۋ، حالىقتى بايىتىپ، شيزاڭدى روركەندەتۋ، شيزاڭدى ۇزاق ۋاقىت كوركەيتۋ، حالىق تىلەگىن توعىستىرۋ، نەگىزدى بەكەمدەۋ سىندى ماڭىزدى پرينسيپكە تاباندى بولۋ؛

ٴسوز جوق، شيزاڭ قوعامىنداعى باستى قايشىلىق پەن ەرەكشە قايشىلىقتى مىقتاپ ۇعىنىپ، حالىق تۇرمىسىن جاقسارتۋدى، حالىق تىلەگىن توعىستىرۋدى ەكونوميكالىق، قوعامدىق دامۋدىڭ شىعار ٴتۇيىنى جانە تياناعى ەتىپ، دالاي توبىمەن كۇرەس جۇرگىزۋدىڭ باعىت - ساياساتىنا اۋىتقىماي تاباندى بولۋ؛

ٴسوز جوق، پارتيانىڭ ۇلت ساياساتى مەن ٴدىن ساياساتىن جالپى بەتتىك، دۇرىس تياناقتاندىرىپ، ۇلتتار ىنتىماعىن كۇشەيتىپ، ٴار ۇلت بۇقاراسىنىڭ ۇلى وتاندى، جۇڭحۋا ۇلتىن، جۇڭحۋا مادەنيەتىن، جۇڭگو كوممۋنيستىك پارتياسىن، جۇڭگوشا سوتسياليزمدى شىنايى مويىنداۋىن ۇزدىكسىز نىعايتۋ؛

ٴسوز جوق، ورتالىقتىڭ قامقورلىعىن، بۇكىل ەلدىڭ كومەگىن شيزاڭداعى ٴار ۇلت كادر - جۇرتشىلىعىنىڭ قاجىرلى كۇرەسىمەن تىعىز بىرلەستىرىپ، ەل ٴىشى، حالىقارا سىندى ەكى كەلەلى جاعدايدى ٴبىر تۇتاس جوسپارلاۋ بارىسىندا شيزاڭ قىزمەتىن ويداعىداي ىستەۋ؛

ٴسوز جوق، ٴار دارەجەلى پارتيا ۇيىمدارى جانە كادر - دارىندىلار قوسىنى قۇرىلىسىن كۇشەيتىپ، پارتيانىڭ شيزاڭداعى بيلىك جۇرگىزۋ نەگىزىن بەكەمدەۋ كەرەك.

بۇل جالپى جوبا دەموكراتيالىق رەفورمادان بەرگى شيزاڭ قىزمەتىنىڭ ٴلۋشيان، باعىت - ساياساتىن ساباقتاستىرىپ، جاڭا داۋىردەگى دامۋ قاجەتىمەن تىعىز قابىستىرىپ، شيزاڭنىڭ ٴتۇرلى قىزمەتتەرى جونىندە جالپى بەتتىك ورنالاستىرۋ جاسادى.

جالپى جوبانىڭ قالىپتاسۋى مەن دامۋى شيزاڭدى جوڭگە سالۋ زاڭدىلىعىنىڭ ايرىقشا جيناقتالۋى جانە قورىتىندىلانۋى بولىپ تابىلادى، وعان باس شۋجي شي جينپيڭنىڭ شيزاڭ قىزمەتى جونىندەگى تەرەڭ تولعانىستارى شوعىرلانعان.

1998 - جىلى 6 - ايدا شي جينپيڭ جولداس فۋجياننىڭ باعىتتامالى كومەكتەسۋ مىندەتىنە بايلانىستى شيزاڭعا بارىپ قىزمەت تەكسەرگەن ەدى.

2011 - جىلى 7 - ايدا شي جينپيڭ جولداس ورتالىق ۋاكىلدەر ۇيىرمەسىنىڭ باستىعى رەتىندە، شيزاڭنىڭ بەيبىت جولمەن ازات بولعاندىعىنىڭ 60 جىلدىعىن قۇتتىقتاۋ قيمىلىنا قاتىناسىپ: "شيزاڭنىڭ دامۋىن جەدەلدەتۋ، شيزاڭنىڭ ورنىقتىلىعىن قورعاۋ ٴارى ورتالىقتىڭ ستراتەگيالىق ورنالاستىرۋى جانە ايقىن تالابى، ٴارى شيزاڭداعى ٴار ۇلت كادر - جۇرتشىلىعىنىڭ كۇشتى تىلەگى مەن ورتاق جاۋاپكەرشىلىگى"، - دەپ اتاپ كورسەتتى.

2015 - جىلى 7 - ايدا باس شۋجي شي جينپيڭ ورتالىق كوميتەت ساياسي بيۋروسىنىڭ ٴماجىلىسىن باسقارىپ اشىپ، جاڭا جاعدايداعى شيزاڭ قىزمەتىن ويداعىداي ىستەۋدە، ٴسوز جوق، پارتيانىڭ شيزاڭدى جوڭگە سالۋ جالپى جوباسىنا تاباندى بولۋ كەرەك دەپ باسا دارىپتەدى.

اسا كورەگەندىكپەن السىنى بولجاپ، تىزگىندى مەڭگەرىپ، باعدارىن ايقىنداعاندا عانا، نىق قادامىمەن العا جەتۋگە بولادى.

شيزاڭنىڭ ۇزاق ۋاقىتتىق دامۋىن جۇزەگە اسىرۋ ٴۇشىن، باس شۋجي شي جينپيڭ قاۋىرت قارباالاستىقتار ىشىندە ٴتۇرلى تاسىلدەرمەن شيزاڭ قىزمەتىنە كوڭىل ٴبولدى جانە جەتەكشىلىك ەتتى.

—— 2015 - جىلى شيزاڭ اۆتونوميالى رايونى قۇرىلعاندىعىنىڭ 50 جىلدىعى قارساڭىندا قۇتتىقتاۋ تاقتايشاسىنا "ۇلتتار ىنتىماعىن كۇشەيتىپ، كوركىتى شيزاڭ قۇرايىق" دەپ ارناۋ ٴسوز جازدى؛

—— "2019 . جۇڭگو شيزاڭ دامۋ تالقى مىنبەرىنە" قۇتتىقتاۋ حات جولداپ، شيزاڭنىڭ دامۋ ورايىن مىقتى ۇستاپ، كوركىتى، باقىتتى شيزاڭ قۇرىپ، تاڭداۋلى ٴداستۇرلى مادەنيەتتى گۇلدەندىرىپ، ٴۇستىرت ەكولوگيالىق ورتاسىن قورعاپ، اناعۇرلىم بەلسەندى ەسىك اشۋ ساياساتىن اتقارىپ، سىرتپەن كەڭىنەن اۋىس - كۇيىس، سەلبەستىك ورىستەتىپ، جاڭا داۋىردەگى شيزاڭ دامۋىنىڭ جاڭا كارتيناسىن سالۋدى ٴۇمىت ەتتى؛

—— 2020 - جىلعى مەملەكەتتىك ەكى ماجىلىستە ارنايى تۇردە شيزاڭنىڭ قىزمەت مالىمەتىن تىڭدادى؛

—— "12 - بەسجىلدىق"، "13 - بەسجىلدىق" مەزگىلىندەگى ورتالىق ۇكىمەتتىڭ شيزاڭعا قولداۋ كورسەتكەن ٴبىر توپ ٴتۇيىندى قۇرىلىس نىساندارىن تۇراقتاندىرىپ، شيزاڭداعى ٴار ۇلت حالقىنا تيىمدىلىك جەتكىزەتىن ٴبىرسىپىرا ەرەكشە ساياساتتاردى بەلگىلەدى؛

—— ورتالىقتىڭ بىرلىكساپ قىزمەتى ماجىلىسىندە، ورتالىقتىڭ ۇلت قىزمەتى ماجىلىسىندە، مەملەكەتتىك ٴدىن قىزمەتى ماجىلىسىندە، مەملەكەتتىك ۇلتتار ىنتىماعى، العاباسارلىعى بويىنشا ماراپاتتاۋ جيىنالىسىندا، كەدەيلىكتەن ارىلتۋدان قامال الۋدىڭ شەشۋشى شايقاسىنىڭ شەشۋشى جەڭىسىنە جەتۋ اڭگىمە ماجىلىسىندە جەكە - جەكە ماڭىزدى ٴسوز سويلەپ، ٴبىرسىپىرا ورنالاستىرۋلار جاساپ، شيزاڭدى جوڭگە سالۋ جالپى جوباسىنىڭ جۇيەلى ىشكى مازمۇنىن ونان ارى بايىتتى؛

......

باس شۋجي شي جينپيڭنىڭ شيزاڭ قىزمەتى جونىندەگى ٴبىرسىپىرا ماڭىزدى بايىمداۋلارى شيزاڭ قىزمەتىن ويداعىداي ىستەۋگە ٴتۇبىرلى بويسۇنۋ ولشەمىن ازىرلەپ، شيزاڭنىڭ ەكونوميكالىق، قوعامدىق دامۋىنىڭ جانە بايانىدى تىنىشتىعىنىڭ جاڭا ٴداۋىرىن اشتى.

باس شۋجيگە حادا تارتۋ ەتتى

—— باس شۋجي شي جينپيڭ شيزاڭنىڭ قامىن ويلاپ، ٴتۇرلى فورمالارمەن قامقورلىق جاساپ، شيزاڭداعى ٴار ۇلت حالقىنىڭ شىن جۇرەكتەن قادىرلەۋى مەن قولداۋىنا يە بولدى

پارتيانىڭ 18 - قۇرىلتايىنان بەرى، شي جينپيڭ جولداستى ۇيتقى ەتكەن پارتيا ورتالىق كوميتەتى شيزاڭنىڭ قامىن ويلاپ، ٴتۇرلى فورمالارمەن شيزاڭداعى ٴار ۇلت حالقىنا قامقورلىق جەتكىزدى.

2015 - جىلى 4 - ايدىڭ 25 - كۇنى نەپالداعى 8.1 بال جەر سىلكىنىسى شيزاڭنىڭ رىكازى، الي قاتارلى وڭىرلەرىن شارپىدى. باس شۋجي شي جينپيڭ قىسقا عانا 10 نەشە كۇن ىشىندە جەر سىلكىنىسىنە قارسى اتتانىپ، اپاتتان قۇتقارۋ قىزمەتى جونىندە 2 رەت ماڭىزدى نۇسقاۋ بەردى.

5 جىلدىڭ الدىنداعى جويقىن جەر سىلكىنىسىن ەسكە العاندا، رىكازى قالاسى جيلۇڭ اۋدانى نايسۇن قىستاعىنداعى باساڭ قاريا توتەنشە تەبىرەندى.

"ەگەر باس شۋجي شي جينپيڭنىڭ قامقورلىعى، پارتيا مەن ۇكىمەتتىڭ كومەگى بولماسا، ٴبىز سول قيىن وتكەلدەن استە وتە المايتىن ەدىك. جاڭا ٴۇيىمىز دە ۇكىمەتتىڭ جاردەماقىسىمەن سالىپ الدىق". باساڭ بىلاي دەدى: "ٴبىزدىڭ زاڭزۇ حالقىنىڭ ەڭ ۇلكەن تىلەگى قاستەرلى حاداني باس شۋجيگە تارتۋ ەتۋ، پارتياعا تارتۋ ەتۋ!".

"سىزدەردىڭ وقۋدىڭ تاماشا ساتتەرىن قاستەرلەپ، توتەنشە مىعىم ونەر يگەرىپ، وقۋ تاۋىسقان سوڭ حالىق ەڭ قاجەت ەتىپ وتىرعان جەرلەرگە بارىپ، مەيىرىمدىلىكپەن، ىزگى ونەرمەن حالىقتى، اسىرەسە، نەگىزگى ساتى بۇقاراسىن باقىتقا كەنەلتۋلەرىڭىزدى ٴۇمىت ەتەمىن".

بيىل 2 - ايدىڭ 21 - كۇنى بۇكىل ەل بويىنشا جوعارىدان تومەنگە دەيىن جاڭا تيپتى ايدارشا ۆيرۋس وكپە قابىنۋ ىندەتىنە قارسى اتتانىپ كۇرەستە باس شۋجي شي جينپيڭ شوۋگاڭ شيپاحاناسىندا پراكتيكا ىستەيتىن شيزاڭ داشۋەسى مەديتسينا شۋەيۋانىنىڭ 17 وقۋشىسىنا جاۋاپ حات قايتاردى.

كلينيكالىق مەديتسينا ماماندىعىن وقيتىن دانجىن ۋاڭدۇي حات جازعان وقۋشىلاردىڭ ٴبىرى ەدى. بيىل 7 - ايدا باس شۋجيدىڭ جاۋاپ حاتىنان شابىت العان دانجىن ۋاڭدۇي شيزاڭنىڭ قالا، اۋدانداعى ٴبىرىنشى دارەجەلى شيپاحانادا قىزمەت ىستەۋ ورايىنان باز كەشىپ، ىرىقتى تۇردە شانىنان قالاسى گوڭگا اۋدانى جيشيۇڭ قالاشىق ەمحاناسىنا بارىپ شيپاگەر بولىپ، نەگىزگى ساتى بۇقاراسىنا قىزمەت وتەۋدى تاڭدادى.

باس شۋجي شي جينپيڭ حالىققا دەگەن تەرەڭ سۇيىسپەنشىلىكپەن شيزاڭداعى ٴار ۇلت ۇلاندارىنىڭ شىن جۇرەكتەن قادىرلەۋىنە يە بولدى.

—— باس شۋجي شيزاڭداعى ەڭ نەگىزگى ساتىنىڭ قامىن ويلاپ، قاشاندا بۇقارانىڭ حال - جايىن كوكەيىندە ساقتادى.

—— 2013 - جىلعى مەملەكەتتىك حالىق قۇرىلتايى ماجىلىسىندە باس شۋجي شي جينپيڭ شيزاڭ ۋاكىلدەر ۇيىرمەسىندەگى مەملەكەتتىك حالىق قۇرىلتايى ۋاكىلدەرىمەن پىكىرلەسۋ بارىسىندا ىقىلاستى پەيىلمەن لينجي قالاسى موتو اۋدانىنان كەلگەن مەملەكەتتىك حالىق قۇرىلتايىنىڭ ۋاكىلى بايما چۇيجىننەن: "قازىر موتوعا باراتىن جول اشىلدى ما؟"، - دەپ سۇرادى.

"سىزدەردىڭ قازىر تەڭىز دەڭگەيىنەن بيىكتىك بويىنشا بەرىلەتىن جاردەماقىلارىڭىز تياناقتاندى ما؟ جىلۋمەن قامداۋ اقىسىنىڭ لحاسامەن ايىرماشىلىعى بار ما؟". 2015 - جىلى 1 - ايدا ورتالىق پارتيا مەكتەبىنىڭ اۋداندىق كوميتەت شۋجيلەرىنىڭ 1 - مەرزىمدىك ٴبىلىم اسىرۋ كلاسى اڭگىمە ماجىلىسىندە باس شۋجي شي جينپيڭ بۇكىل مەملەكەت بويىنشا تەڭىز دەڭگەيىنەن ەڭ بيىك شۋاڭحۋ اۋدانىنىڭ اۋداندىق پارتكوم شۋجيىمەن پىكىرلەسكەندە شيزاڭنىڭ جانە شۋاڭحۋدىڭ جاعدايىن ەگجەي - تەگجەيلى سۇراستىردى، سونداي - اق سول جەردىڭ ەكولوگياسىن ويداعىداي قورعاۋدى تاپسىردى.

—— باس شۋجي شيزاڭ كادرلارىنا قامقورلىق جاسادى، ىقىلاستى تاپسىرما جىگەرلەنە العا باسۋعا ىنتالاندىردى.

لحاسا قالاسى چيڭگۋان رايونى ناجين ٴمالەسى تاما قىستاعى پارتكومىنىڭ ٴبىرىنشى شۋجيى گىساڭ جوگا كەزىندە باس شۋجي شي جينپيڭمەن 3 رەت كەزدەسىپ اڭگىمەلەسكەن.

2013 - جىلى 3 - ايدىڭ 9 - كۇنى گىساڭ جوگا مەملەكەتتىك حالىق قۇرىلتايىنىڭ ۋاكىلى رەتىندە، تۇڭعىش رەت باس شۋجي شي جينپيڭدى كوردى. باس شۋجي وعان: "ٴسىز جاپا تارتتىڭىز"، - دەدى، شىن ىقىلاستى، جىلى مەيىرلى بۇل سوزدەن گىساڭجوگا ايرىقشا اسەرلەندى.

2015 - جىلى 9 - ايدىڭ 30 - كۇنى گىساڭ جوگا نەگىزگى ساتىداعى ۇلتتار ىنتىماعىنىڭ تاڭداۋلى ۋاكىلى رەتىندە، باس شۋجي شي جينپيڭنىڭ ارنايى شاقىرۋىمەن بەيجيڭگە كەلىپ مەملەكەت مەرەكەسىن قۇتتىقتاۋ قيمىلىنا قاتىناسىپ، باس شۋجيمەن جانە ٴبىر رەت كەزدەستى.

2017 - جىلى 3 - ايدىڭ 11 - كۇنى كەشتە مەملەكەتتىك ەكى ماجىلىستەگى از ۇلت ۋاكىلدەرى مەن مۇشەلەرىنىڭ شاي ماجىلىسىندە گىساڭ جوگا باس شۋجي شي جينپيڭنىڭ جانىندا وتىرىپ، تاما قىستاعىنىڭ كەدەي قىستاق بولۋعا قوش ايتىپ بايۋ جولىنا ٴتۇسۋ بارىسىنداعى وراسان زور وزگەرىسىنەن مالىمەت بەردى، باس شۋجي قۋانىشتى تۇردە وعان ٴوزىنىڭ اۋىلداستارىنا سالەمىن جەتكىزىپ قويۋدى تاپسىرىپ، كوپشىلىكتىڭ تۇرمىسىنىڭ ونان ارى شالقي بەرۋىن تىلەدى.

"مەن ماڭىزدى تاپسىرمانى ورىنداپ، بۇكىل قىستاقتاعىلاردى اناعۇرلىم جاقسى تۇرمىس كەشىرۋگە باستايمىن"، - دەدى گىساڭ جوگا.

"ۇزاق ۋاقىتتان بەرى، ۇرپاقتان - ۇرپاققا جالعاسقان كوممۋنيستىك پارتيا مۇشەلەرى جاي ادامداردا بولاتىن يگىلىكتەردى قايىرىپ قويىپ، جاي ادامدار بولەنەتىن راقاتتان باز كەشىپ، قارلى القاپتى ۇستىرتكە تامىر تارتىپ، قاجىرلىلىقپەن كۇرەسۋدى مۇرات تۇتتى". قالىڭ پارتيا مۇشەلەرىنىڭ، كادرلاردىڭ قارلى ۇستىرتتە ٴوزىن ارناپ جان قيارلىق كورسەتكەندىگىن باس شۋجي شي جينپيڭ تولىق تۇراقتاندىردى، سونىمەن بىرگە ورتالىقتىڭ قاتىستى تاراۋلارىنان ولارعا بەلسەنە قولداۋ كورسەتۋدى، ولاردىڭ مۇقتاجىن شەشۋدى تاپسىردى. قازىر شيزاڭداعى كادرلاردىڭ، جۇمىسشى - قىزمەتشىلەردىڭ ەڭبەكاقى دەڭگەيى مەن جىلدىق دەمالىس كۇن سانى مەملەكەت بويىنشا الدىڭعى قاتاردا تۇرادى.

—— باس شۋجي وتاندى قورعاپ، شەكارانى بەكەمدەگەن بۇقارانىڭ قامىن ويلادى ٴارى ولاردى وتاننىڭ قاسيەتتى توپىراعىن قورعاۋعا، باقىتتى مەكەن قۇرۋعا ىنتالاندىردى.

جازدى كۇنگى يۋيماي اۋىلى قارايىمەن، ارشالارمەن، شىرشالارمەن جاپ - جاسىل بولىپ كومكەرىلىپ، اق بۇلتقا ورانىپ جاتىر. شەكارا وڭىردەگى بۇل اۋىل كەزىندە شيزاڭنىڭ قاتىناسى ەڭ قولايسىز اۋىلدارىنىڭ ٴبىرى بولاتىن، ٴبىر كەزدەرى مۇندا تەك جوگا، ياڭزۇڭ اپەكەلى - ٴسىڭلى جانە اكەسى ۇشەۋى عانا تۇردى.

2017 - جىلى 10 - ايدىڭ 28 - كۇنى پارتيانىڭ 19 - قۇرىلتايى جەڭىسپەن جابىلىپ كوپ وتپەي، بەيجيڭنەن كەلگەن جاۋاپ حات قيىرداعى بۇل اۋىلدى دۇمانعا بولەدى.

باس شۋجي شي جينپيڭ جوگا، ياڭزۇڭ اپەكەلى - ٴسىڭلى ەكەۋىنە جازعان جاۋاپ حاتىندا ولاردىڭ وتاندى ٴسۇيۋ، شەكارانى قورعاۋ رۋحىن ۇزدىكسىز جالعاستىرۋىن، اناعۇرلىم كوپ مالشى بۇقارانى باستاپ گىساڭ گۇلىندەي شەكارادا قارلى القاپقا تامىر تارتىپ، قاسيەتتى وتان توپىراعىنىڭ قورعاۋشىسى، باقىتتى مەكەنىنىڭ قۇرۋشىلارى بولۋىن ٴۇمىت ەتتى.

بۇگىنگى تاڭدا يۋيمايدىڭ جان سانى 234 ادامعا جەتىپ، جان باسىندىق كىرىسى 50 مىڭ يۋاننان استى. كەزىندەگى "ٴۇش ادامدىق اۋىل" باقىتتى دا كوركەم دوڭگەلەك داۋلەتتى اۋىلعا اينالدى.

"اۋىلىم — يۋيماي، وتانىم — جۇڭگو. ٴبىز بۇل ارانىڭ ٴاربىر تال ٴشوبى مەن اعاشىن دا جاقسى قورعايمىز"، - دەدى جوگا.

—— باس شۋجي شيزاڭنىڭ ٴدىن ىستەرىنە نازار اۋدارىپ، ٴدىننىڭ ۇيلەسىمدىلىگىن ىلگەرىلەتتى.

"پارتيانىڭ ٴدىن قىزمەتىن ويداعىداي ىستەۋدىڭ، پارتيانىڭ ٴدىن قىزمەتى جونىندەگى نەگىزگى باعىتىنا ويداعىداي تاباندى بولۋدىڭ تەتىگى — 'جەتەكشىلىك' جاعىن تەرەڭ ويلانىپ، جەتە ٴتۇسىنىپ، ٴدال يگەرىپ، 'جەتەكشىلىكتىڭ' ناتيجەلى بولۋىن، 'جەتەكشىلىكتىڭ' پارمەندى بولۋىن، 'جەتەكشىلىكتىڭ' ٴونىمدى بولۋىن ورىنداپ، ٴدىن قىزمەتىندەگى ىرىقتىلىقتى مىقتاپ يگەرۋدە". جاڭا جاعدايداعى ٴدىن قىزمەتىن ويداعىداي ىستەۋ جونىندە باس شۋجي شي جينپيڭ تەرەڭ بايىمداۋ جاسادى.

2015 - جىلى 6 - ايدىڭ 10 - كۇنى جۇڭنانحايدا باس شۋجي شي جينپيڭ بانچان ەردەني چۇەجي جەبۋمەن ٴديدارلاستى.

باس شۋجي بانچاندى قاجىرلىلىقپەن ۇيرەنىپ، قۇلىق جەتىلدىرۋگە قۇلشىنىپ، 10 - ۇرپاق بانچان ۇستازدىڭ مۇراتىنا مۇراگەرلىك ەتىپ، بۋددا ٴدىنىنىڭ بارشا تىرشىلىك يەسىن تەڭ كورەتىن، ىزگىلىك پەن قايىرىمدىلىقتى نەگىز ەتەتىن ۇستانىمىن ۇستانىپ، تيبەت بۋددا ٴدىنىنىڭ سوتسياليستىك قوعامعا ۇيلەسۋىن بەلسەنە جەبەپ، بۋددا تاعلىماتى ٴبىلىمى تەرەڭ، موناحتار مەن دىنگە سەنەتىن قاۋىمنىڭ تەرەڭ قادىر - قۇرمەتىنە بولەنگەن تيبەت بۋددا ٴدىنى كەگەنى بولۋعا قۇلشىنۋعا ىنتالاندىردى.

باس شۋجي شي جينپيڭنىڭ نازار اۋدارۋى مەن ىلگەرىلەتۋىندە جاڭا داۋىردەگى شيزاڭ ەلىمىزدىڭ ٴدىندى جۇڭگوشالاندىرۋ بەتالىسىنا تاباندى بولدى، وتانشىل ٴدىني قايراتكەرلەردىڭ رولى تولىق ساۋلەلەندىرىلدى، ٴدىني سەنىم ساياساتى جاپپاي تياناقتاندىرىلدى، ٴدىن ىستەرىن باسقارۋ ارناعا، تارتىپكە ٴتۇسىرىلدى، ٴتۇرلى دىندەرگە، ٴدىن ٴمازھاپتارىنا قۇرمەت ەتىلدى جانە قورعالدى، ٴدىن جاراسىمدى، ۇيلەسىمدى بولدى.

—— باس شۋجي ەكولوگيانى قورعاۋعا، مادەنيەتكە مۇراگەرلىك ەتۋگە، وقۋ - اعارتۋدى دامىتۋعا كوڭىل ٴبولىپ، شيزاڭنىڭ ٴتۇرلى ىستەرىنىڭ كۇن ساين ورگە باسۋىن ىلگەرىلەتتى.

چيڭحاي - شيزاڭ ٴۇستىرتى — دۇنيەنىڭ جوتاسى، ازيانىڭ سۋ مۇناراسى، جەر شارىنىڭ ٴۇشىنشى ۇيەگى، ەلىمىزدىڭ ماڭىزدى ەكولوگيالىق حاۋىپسىزدىك قالقانى، ستراتەگيالىق بايلىقتىڭ قور بازاسى ٴارى جۇڭحۋا ۇلتىنىڭ ەرەكشە مادەنيەتى قورعالاتىن ماڭىزدى جەرى.

2017 - جىلى 8 - ايدا 2 - رەتكى چيڭحاي - شيزاڭ ٴۇستىرتىن جان - جاقتى عىلىمي تەكسەرۋ - زەرتتەۋ لحاسادا باستالعاندا باس شۋجي شي جينپيڭ حات جازىپ قۇتتىقتاپ، عىلىمي تەكسەرۋ - زەرتتەۋ ٴىسىنىڭ چيڭحاي - شيزاڭ ٴۇستىرتىنىڭ بايلىق ورتاسىنىڭ كوتەرىمدىلىگى، اپات حاۋىپ - قاتەرى، جاسىل دامۋ جولى سياقتى جاقتارداعى ماسەلەلەرىن كۇش سالا شەشىپ، دۇنيە جۇزىندەگى ەڭ سوڭعى تازا جەردى ويداعىداي قورعاپ، كوركىتى چيڭحاي - شيزاڭ ٴۇستىرتىن قۇرۋعا جاڭا ۇلەس قوسۋىن ٴۇمىت ەتتى.

«گىسار» — ەلىمىزدىڭ ايگىلى از ۇلت ەپوسى. ورتالىق ۋاكىلدەر ۇيىرمەسىن باستاپ شيزاڭعا بارعاندا، شي جينپيڭ جولداس شيزاڭ مۇراجايىنا بارىپ، شيزاڭنىڭ مادەنيەت ىستەرىنىڭ گۇلدەنىپ دامۋى كورسەتىلگەن سۋرەتتەر مەن زاتتاردى ەكسكۋرسيالاپ، شيزاڭ تەاترىنىڭ «گىساردىڭ» بىرلەسكەن مەملەكەتتەر ۇيىمىنىڭ ادامزاتتىڭ بەيزاتتىق مادەنيەت مۇرالارىنىڭ ۋاكىلدىك تۋىندىلارى تىزىمىنە كىرگىزىلگەندىگىن كوردى. شي جينپيڭ جولداس زاڭزۇدىڭ تاڭداۋلى ٴداستۇرلى مادەنيەتىنىڭ قورعالىپ دامىتىلۋىن تولىق تۇراقتاندىردى.

وسىدان كەيىن باس شۋجي شي جينپيڭ ادەبيەت - كوركەمونەر قىزمەتى اڭگىمە ماجىلىسىنە قاتىناسۋ، جەرگىلىكتى ورىندا قىزمەت تەكسەرۋ سياقتى ورىنداردا وسى ەپوستى كوپ رەت تىلگە الدى.

وقۋ - اعارتۋ ىستەرى شيزاڭنىڭ ۇزاق بولاشاق دامۋىنا سايادى. 2018 - جىلى 10 - ايدا شيزاڭ ۇلتتار داشۋەسى قۇرىلعاندىعىنىڭ 60 جىلدىعى قارساڭىندا باس شۋجي شي جينپيڭ قۇتتىقتاۋ حات جولداپ، مەكتەپتىڭ پارتيانىڭ ۇلت ساياساتى مەن ٴدىن ساياساتىن دايەكتىلەندىرىپ، ۇلتتار ىنتىماعى، العاباسارلىعى تاربيەسىن كۇشەيتىپ، جۇڭحۋانىڭ تاڭداۋلى ٴداستۇرلى مادەنيەتىنە مۇراگەرلىك ەتىپ، ۇلتتار ىنتىماعىن سانالى تۇردە قورعاپ، مەكتەپتىڭ ٴتۇرلى قىزمەتىن جاپپاي ىلگەرىلەتىپ، احلاق، اقىل - وي، دەنە، ەستەتيكا، ەڭبەك جاقتارىنان جان - جاقتى دامىعان سوتسياليزم قۇرىلىسشىلارى مەن ٴىزباسارلارىن قۇلشىنا باۋلىپ - جەتىلدىرۋىن ٴۇمىت ەتتى.

تاۋداي اسقاق قامقورلىق، تەڭىزدەي تەلەگەي سۇيىسپەنشىلىك.

شي جينپيڭ جولداستى ۇيتقى ەتكەن پارتيا ورتالىق كوميتەتىنىڭ شيزاڭعا كوڭىل ٴبولۋى ٴۇستىرت ۇل - قىزدارىنا زور شابىت بەرىپ، ەكپىندەي ىلگەرىلەۋدىڭ جويقىن كۇشىن تۇتاتتى.

جاڭا داۋىردەگى جاڭا شيزاڭ

—— شي جينپيڭ جولداستى ۇيتقى ەتكەن پارتيا ورتالىق كوميتەتىنىڭ پارمەندى باسشىلىعىندا زاڭزۇ ۇل - قىزدارى قارلى ٴۇستىرتتىڭ قارىشتاپ دامۋى مەن بايانىدى تىنىشتىعىنىڭ جاڭا تاراۋىن قۇلشىنا جازۋدا

لحاسا قالاسى دۇيلۇڭدەچيڭ رايونىندا دىچيڭ دەگەن قىستاق بار. بۇرىن بۇل ەلسىز جەر، ادامدارىنىڭ كوبى سىرتقا قايىر تىلەپ كەتەتىن، قىستاقتىڭ "قايىرشىلار قىستاعى" دەگەن لاقاپ اتى بار ەدى.

ال قازىر پارتيانىڭ كەدەيلىكتەن ارىلتۋدان قامال الۋ ساياساتىنىڭ ارقاسىندا، قىستاق تۇرعىندارىنىڭ قۇلشىنۋىنىڭ ناتيجەسىندە دىچيڭ قىستاعى كوركىتى، باي قىستاققا اينالدى.

دىچيڭ قىستاعىندا تۇرىپ - وسكەن 64 جاستاعى لاڭجيە: "تۇرمىسىمىز ونان ارى جاقسارا ٴتۇسۋتى، جاستاردىڭ ٴبارى داۋىردەن قالماۋ ٴۇشىن قۇلشىنا ىستەۋدە، ٴبىزدى وسىنداي جاقسى كۇنگە جەتكىزگەن پارتيا ورتالىق كوميتەتى مەن باس شۋجيگە العىس ايتامىز"، - دەدى قۋانىشى قويىنىنا سىيماي.

"نازاردى 'ٴۇش رايون، ٴۇش وبلىس' سياقتى اۋىر كەدەي وڭىرلەرگە ۇزدىكسىز شوعىرلاندىرىپ، كەدەيلىكتەن ارىلتۋدان قامال الۋ جوباسىن تياناقتاندىرىپ، كورنەكتى ماسەلەلەر مەن ٴالسىز بۋىندارىن كوزدەي وتىرىپ ساياساتتىڭ تياناقتالۋىن مىقتى يگەرۋ كەرەك"، "'ەكىدەن تارىقتىرماۋ، ٴۇشتى قامتاماسىز ەتۋ' تابىستارىن بەكەمدەپ، كەدەيلىكتىڭ قايتا بەلەڭ بەرۋىنەن ساقتانۋ كەرەك". باس شۋجي شي جينپيڭنىڭ كەدەيلىكتەن ارىلتۋدان قامال الۋدىڭ شەشۋشى شايقاسىنىڭ شەشۋشى جەڭىسىنە جەتۋ جونىندەگى اڭگىمە ماجىلىسىندەگى ٴسوزىنىڭ ٴمانى زور، ماعىناسى تەرەڭ.

2019 - جىلدىڭ اياعىندا "ٴۇش رايون، ٴۇش وبلىستاعى" بىردەن - ٴبىر ولكە دارەجەلى شوعىرلى تۇتاسقان ەرەكشە كەدەي ٴوڭىر سانالاتىن شيزاڭدا ەڭ سوڭعى توپتاعى 19 كەدەي اۋدان (رايون) كەدەي اۋدان تىزىمىنەن (رايون) رەسمي شىعارىلدى، بۇل شيزاڭدا بۇكىل رايون بويىنشا مۇلدە كەدەيلىكتىڭ نەگىزىنەن جويىلعانىن كورسەتتى.

شيزاڭ داشۋەسىنىڭ پروفەسسورى تۇدىڭكەجۋ بىلاي دەدى: 60 نەشە جىلدىڭ الدىندا پارتيانىڭ باسشىلىعىندا شيزاڭدا ٴبىر ميلليون باسىبايلى شارۋا ەڭسە كوتەرىپ ازات بولدى. بۇگىنگى تاڭدا پارتيانىڭ باسشىلىعىندا شيزاڭدى مىڭداعان جىلدار بويىندا قۇرساۋلاپ كەلگەن مۇلدە كەدەيلىك ماسەلەسى نەگىزىنەن جويىلدى، بۇل — جۇڭگونىڭ، ٴتىپتى، دۇنيە ٴجۇزىنىڭ كەدەيلىكتى ازايتۋ تاريحىنداعى كەرەمەت، ول جۇڭگو كوممۋنيستىك پارتياسىنىڭ باسشىلىعى مەن سوتسياليستىك ٴتۇزىمنىڭ ابزالدىعىن تولىق ايگىلەيدى".

ۋاقىت يارلۇڭزاڭبو وزەنىندەي زۋلاۋدا، سەنىم گيمالاي تاۋىنداي اسقاق تا بەرىك.

(جالعاسى 3 - بەتتە)